

Тема. Поетична майстерня. Микола Вінграновський "Теплий дощик-срібнопад".

Мета: ознайомити учнів із життєвим і творчим шляхом М. Вінграновського; удосконалювати навички виразного читання віршованих творів; формувати уміння сприймати, розуміти, аналізувати літературні тексти; розвивати пам'ять, мислення, творчу уяву, фантазію; формувати естетичні цінності; виховувати інтерес до художнього слова, любов до рідного краю.

Обладнання: таблиця складів, таблиця "Вправи для дихання", портрет М. Вінграновського, мікрофон, підручники, альбомний лист, кольорові олівці, малюнки із зображенням явищ природи.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Хід уроку

I. Організаційний етап

Дзвоник всім нам дав наказ,
До роботи швидше в клас.
Біля парти станем чемно –
Хай мине час недаремно.
Будемо уважні і старанні всі –
Сядемо рівненько на місця свої.

II. Самовизначення до діяльності. Створення емоційного фону уроку. Визначення очікувань від уроку.

- Подумайте і скажіть, яким має бути урок літературного читання? (*цікавим, повчальним, казковим, продуктивним, світлим, проблемним, ...*)
- А якими мають бути на уроці учні? (*старанними, хорошими, розумними, уважними, творчими, ...*).
- Що ж, якщо ви і справді будете такими на уроці, то в кінці на вас всіх чекає успіх. І я вам його бажаю.

III. Мотивація навчальної діяльності

Отже в ефірі - дитяча телепередача "Читайлик". З вами я – її ведуча. Я рада вітати всіх присутніх у нашій студії. У процесі уроку ми побуваємо в різних телестудіях. Сьогодні у телепередачі (*план уроку*):

1. Розвиток навичок читання у "Комп'ютерній телестудії".
2. Виразне та інтонаційне читання у студії "Юних дикторів".
3. Правильне складання текстів у студії "Мудрих редакторів".
4. Малювання ілюстрацій у "Мистецькій студії".

IV. Підготовка до читання

1. Робота в "Комп'ютерній студії"

Той, хто хоче бути справжнім актором, мусить пам'ятати про те, що актори мають багато читати, швидко орієнтуватися в текстах, чітко і виразно вимовляти слова. Адже по телебаченню вас не тільки бачать, але й чують. Щоб цього досягти, треба багато працювати над собою. І так почнемо з постановки правильного дихання.

1.1. Артикуляційні вправи

Вправа "Нюхання квітки"

- На вдиху ви маєте понюхати "квітку", а на видиху сказати спокійно, по складах слово "добре"; на видиху - вимовити фразу з 2 – 4 слів.
 - "Добре"
 - "Дуже добре пахне"
 - "Дуже добре та приємно пахне"

- "Дуже добре та дуже приємно пахне"
Вправа "Загаси свічку"
Вправа "Подми на кульбабку"

1.2. Розчитка за таблицею "Складові витинанки"

1.3. Парад скоромовок

Галасливі гави й галки в гусенят взяли скакалки.
Гусенята їм гелгочуть, що й вони скакати хочуть.

1.4. Промовляння і добір слів до чистомовки

Іє-іє-іє — сонце вже не гріє,
Ає-ає-ає — лиш легенько сяє,
Ки-ки-ки — небо вкрили вже хмарки.
Ощ – ош – ош – розпочався дощ
Ущ – уш – уш – зайчик заховався під куш.

2. Студія "Мудрих редакторів". Робота в парах

2.1. Римування

Срібнопад - сад.
Воротях - чоботях
Калюжі - дуже.
Ляп - лап.
Прилетіли - сіли

2.2. Роз'єднай слова

Прилетілигусисілиуворотяхотібілігусивчєрвонихчоботяхвчєрвонихчоботяхвхусточкахр
ябєнькихзагєлготалигусищоящємалєнький

VI. Визначення теми та мети уроку (разом з учнями)

VII. Сприймання й усвідомлення нового матеріалу

1. Ознайомлення із життєвим та творчим шляхом М.Вінграновського

- Життя і творчість Миколи Вінграновського досліджували ... (учитель називає імена дітей, які готували біографію письменника).

Дослідник 1.

Микола Вінграновський народився 7 листопада 1936 року в м. Первомайськ Миколаївської області.

З дитинства в нього залишився навечно один спогад – степ, степ і степ. І не думав тоді хлопчик, що будуть у його житті ліси і ріки, великі люди й красиві ролі, буде й те, що називають славою.

Він ріс самостійним, допитливим хлопчиком. Змалку хотів стати актором.

Дослідник 2.

Писати вірші М. Вінграновський почав ще в юності. Багато своїх творів присвятив дітям.

У 1961 році "Літературна газета" опублікувала доробку із 15 його віршів.

Поезія Миколи Вінграновського відзначається глибиною образів, мелодичністю, багатою мовною палітрою та вмінням передавати внутрішні стани людини.

На вірші автора написано багато пісень.

Дослідник 3.

Микола Степанович був поетом, прозаїком, кіноактором, кінорежисером, сценаристом.

26 травня 2004 року на 68 році життя серце видатного письменника, лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка, М. С. Вінграновського перестало битися.

2. Бесіда за змістом прослуханого

- Що вам запам'яталось з життя й творчості поета? *(відповіді дітей)*

- Хочу ще раз наголосити на тому, що поезія Миколи Вінграновського відзначається глибиною образів, мелодичністю, багатомовною палітрою та вмінням передавати внутрішні стани людини.

Дослідити це ми зможемо на поезії "Теплий дощик-срібнопад".

3. Словникова робота

Читання слів "луною" за вчителем: срібнопад, сьогодні, серйозний, по калюжі.

4. Фізкультхвилинка

Встали рівно біля парт,

Починаємо наш старт.

Ось зігнули так ручата

Й полетіли, мов качата.

Ніжками затупотіли,

Потім разом всі присіли.

До сонечка потяглися

І у боки так взялися.

Вправо разом нахилились,

Вліво, щоб не помилились.

Руки вниз ми опустили

Й трохи ними потрусили.

Шию трішки розім'яли

І за парти посідали.

А тепер мерщій до справ,

Кожен вченим з нас щоб став.

5. Виразне читання вірша вчителем

- Які почуття викликала у вас поезія?

- Хто радіє дощу?

6. Самостійне читання вірша

- Спробуйте виділити в тексті слова, словосполучення, розділові знаки, що вказують на відповідні темп, силу голосу, тон звучання твору. *(Після самостійної роботи йде обговорення результатів).*

7. У студії "Юних дикторів"

- А зараз ми переходимо в студію юних дикторів. Необхідно правильно та виразно, в потрібному темпі прочитати вірш М. Вінграновського "Теплий дощик-срібнопад".

7.1. Читання вірша учнями вголос

- З яким настроєм читатимемо вірш?

7.2. Аналіз змісту вірша з елементами вибіркового читання

- Як поет називає дощик? Чому?

- Де йде гусак?

- Яким ви його уявили?

- Якими звукосполученнями поет передає кроки гусака по воді?

8. У "Мистецькій студії"

8.1. Робота в групах *(на вибір)*:

- словесне малювання ілюстрацій до вірша;

- складання віршика про дощик.

8.2. Презентація результатів творчої роботи

Х. Підсумок уроку

- З творчістю якої видатної людини ми сьогодні познайомилися?
 - Який вірш читали на уроці?
 - Хто його автор?
 - Хто головний персонаж цього вірша?
 - Про що або про кого розповідається в поезії?
 - Чому вчить нас твір?
- Доведіть, що поезія М. Вінграновського відзначається глибиною образів, мелодичністю.
Вправа "Відкритий мікрофон"

Сьогодні на уроці:

- Я дізнався, що ...
- Я зрозумів як ...
- Я навчився...
- Тепер я умію ...
- Я створив ...
- Я ціную ...
- А тепер спробуйте визначити, яким був для вас урок за допомогою синквейна.

Урок, цікавий, корисний, думала, спостерігала, творила. Вік живи – вік учись. Знання.

Урок, довгий, нудний, сиділа, страждала, втомилася. Я чекаю дзвінка! Випробування.
--

ХІ. Домашнє завдання

Виразно читати вірш Миколи Вінграновського "Теплий дощик-срібнопад".
За бажанням: вивчити вірш напам'ять; скласти власний вірш про дощик.